

Handläggare
Anders Lundin
Telefon: 0850828861

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-12-14, p. 17

Förbud att ta anmälan om förbränning av slam i anspråk

Anmälan från Stockholm Exergi om ändring av tillstånd vid Värtaverket avseende slamförbränning vid KVV8

Förvaltningens förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden förbjuder Stockholm Exergi AB att förbränna slam från avloppsreningsverk vid KVV8 enligt bolagets anmälan.

Sammanfattning

Bakgrund

Stockholm Exergi AB, org. nr 556016-9095, nedan *bolaget*, har den 1 november 2021 inkommit med anmälan om ändring av tillstånd för Värtaverket. Anmälan avser att bolaget även vill förbränna slam från avloppsreningsverk vid KVV8.

Vid det bibränsleeldade kraftvärmeverket KVV8 på Värtaverket i Stockholm används idag olika typer av bibränsle. Bolaget har fått ett ändringstillstånd, som inte är taget i anspråk, som tillåter förbränning av 550 000 ton avfallsklassad RT-flis vid KVV8. Ändringstillståndet som meddelades 10 juli 2019. Tillståndsmeningen lyder:

Mark och miljödomstolen lämnar Stockholm Exergi AB tillstånd enligt miljöbalken till ändrad drift av KVV8 avseende användning av – förutom redan tillståndsgivna bränslen – RT-flis med en inblandningsgrad om maximalt 60 viktprocent och en total mängd om maximalt 550 000 ton per år.”

Miljöförvaltningen
Plan och miljö/Företagsenheten

Fleminggatan 4
Box 8136
104 20 Stockholm
Telefon 0850828861
Växel 0850828800
anders.lundin@stockholm.se
start.stockholm

Av den nu aktuella anmälan framgår att bolaget vill ersätta delar av den tillståndsgivna mängden RT-flis med slam från reningsverk.

Som motiv för ändringen anger bolaget följande:

”För att komplettera de bränslen som används idag, öka resurshushållningen i samhället och ge möjlighet att återföra näringsämnen så som fosfor till skogsmark Stockholm Exergi planerar att genomföra in situ-tester i samarbete med Linneuniversitetet, SLU, Ecofor och Skogsstyrelsen för att undersöka möjligheterna att återcirkulera fosfor till skogsmark i granulform.”

Planerad ändring av verksamheten innebär att ersätta delar av bränslet RT-flis med slam i motsvarande omfattning. Förbrukningen av slam beräknas variera mellan 5-11 ton/h (6-14 m³/h). Maximal mängd tillfört slam beräknas till 70 000 ton/år. Vidare avses att konvertera pilotanläggningen för tillverkning av granuler till en fullskalig, permanent anläggning.

Planerad förbränning av slam i KVV8 utgör en ändring av den miljöfarliga verksamhet som bedrivs vid Värtaverket. För verksamheten vid Värtaverket gäller tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken enligt deldom den 7 november 2007 (grundtillstånd) och deldom den 10 juli 2019 (ändringstillstånd avseende förbränning av RT-flis).

Bolaget motiverar varför förbränning av avloppsslam kan hanteras genom ett anmälningsförfarande enligt följande.

”Enligt 1 kap. 4 § miljöprövningsförordningen (2013:251) krävs tillstånd för en ändring av en verksamhet med tillstånd om ändringen i sig är tillståndspliktig eller om den i sig eller tillsammans med tidigare anmälda ändringar innebär olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön. Det slam som Stockholm Exergi avser att förbränna utgör icke-farligt avfall, och förbränning av icke-farligt avfall är tillståndspliktigt om det förbränns mer än 50 ton per år. Stockholm Exergi avser att påbörja förbränningen av slam först efter det att tillståndet avseende förbränning av RT-flis tagits i anspråk, och i den utsträckning som slam förbränns kommer det att ersätta RT-flis. Förbränningen av icke-farligt avfall kommer således inte att öka totalt sett. Följaktligen är planerad förbränning av slam inte tillståndspliktig i sig. Som framgår av detta dokument gör Stockholm Exergi bedömningen att planerad förbränning av slam inte innebär risk för olägenheter för människors hälsa eller miljön, vare sig i sig eller tillsammans med tidigare anmälda ändringar. Anmälan möter därmed inte något hinder med hänsyn till 1 kap. 4 § miljöprövningsförordningen.”

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förbränning av mer än 50 ton men högst 100 000 icke-farligt avfall per år är tillståndspliktigt enligt 29 kap. 11 § miljöprövningsförordningen (2013: 251) och av anmälan framgår att det kan bli aktuellt att förbränna upp till 70 000 ton slam per år. Den aktuella förbränningen av slam är således en i sig tillståndspliktig verksamhet.

Bolaget har emellertid valt att anmäla den planerade förbränningen av avloppsslam som ett bränsle som ryms inom det ändringstillstånd bolaget erhållit för eldning av RT-flis. Som det får förstås av underlaget i ärendet anser bolaget, att den omständigheten att det i 29 kap. 11 § miljöprövningsförordningen inte anges vilka avfallsslag som avses med tillståndsplikten innebär att bolaget fått ett generellt tillstånd att förbränna icke farligt avfall med en maximal mängd om 550 000 ton per år. Slammet kommer utgöra en delmängd av de 550 000 ton per år som ändringstillståndet anger.

Av anmälan framgår att bolaget bedömer att utsläppen till luft inte kommer påverkas nämnvärt förutom av mängden kvicksilver till luft jämfört med dagens förbränning. Om maximal mängd rötslam förbränns kan det bli aktuellt med kompletterande rening av kvicksilver för att klara villkoret. För utsläpp till vatten bedöms samtliga parametrar i villkor alt. provisoriska villkor innehållas.

Förvaltningen kan konstatera att utsläppsvillkoren idag klaras med god marginal och att en förbränning av avloppsslam inte bedöms påverka möjligheterna att innehålla utsläppsvillkoren till luft, med undantaget kvicksilver vid maximal inblandning av avloppsslam. Vad gäller utsläpp till vatten är ännu inte samtliga parametrar slutligt avgjorda varför bolaget har vissa provisoriska villkor vad gäller utsläpp till recipienten Lilla Värtan. Förvaltningen bedömer att en inblandning av avloppsreningslam inte kommer påverka utsläppen till vatten nämnvärt jämförbart med en förbränning av RT-flis. Det finns därför inget miljömässigt skäl att avstyrka anmälan.

Förvaltningen bedömer emellertid att bolaget inte fått något generellt tillstånd för förbränning av icke-farligt avfall där nya avfallsslag kan hanteras genom ett anmälningsförfarande. Det framgår av tillståndsmeningen att ändringstillståndet gäller specifikt RT-flis, dvs detta är en begränsning för tillståndet. RT-flis och slam har helt olika egenskaper och det är endast förbränning av RT-flis som beskrivits och prövats inom ramen för såväl huvud- som ändringstillståndet. Förbränning av slam kan således inte anses omfattas av det allmänna villkoret i tillståndet (jfr MÖD 2011:7).

Det saknar därmed betydelse att det i miljöprövningsförordningen inte definieras vilken slags icke-farligt avfall som prövningsplikten avser.

Det krävs således ändring av tillståndets omfattning genom ändring i tillståndsmeningen för att det även ska vara tillåtet att förbränna slam. En sådan ändring kräver i sig tillstånd och det kan därför inte hanteras genom en anmälan till tillsynsmyndigheten, jfr B. Bengtsson, Miljöbalken – en kommentar, kommentar till 9 kap. 6 § miljöbalken (rättsdatabasen JUNO).

Förvaltningens bedömning är sammanfattningsvis att den aktuella slamförbränningen inte kan hanteras som ett anmälningsärende utan är en tillståndspliktig ändring. Om bolaget avser att även förbränna slam måste bolaget således söka tillstånd för detta. Som framgår ovan bedömer förvaltningen inte att den aktuella ändringen innebär risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljön. Nämnden är därmed förhindrad att med stöd av 9 kap. 6 a § förelägga bolaget om att söka sådant tillstånd.

Mot denna bakgrund anser förvaltningen att det är nödvändigt att nämnden förbjuder bolaget att förbränna slam från avloppsreningsverk i KVV8 en enligt bolagets anmälan. Förbudet meddelas med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken.

Anna Hadenius
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Gustaf Landahl
Avdelningschef
Miljöförvaltningen

Bilagor

2021-18144 Bilaga Anmälan om förbränning av slam